

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το βιβλίο πραγματεύεται γενικές αρχές διδακτικής μεθοδολογίας και κατάλληλες μεθοδολογικές προσεγγίσεις βάσει των οποίων ο/η παιδαγωγός της προσχολικής ηλικίας οργανώνει τις δραστηριότητες και πραγματώνει τους στόχους «διδασκαλίας» και μάθησης, αναλαμβάνοντας έργο υποβοήθησης των νηπίων με βάση την ηλικία, τα ενδιαφέροντα, τις ανάγκες, τις ικανότητες και τις γνώσεις τους. Συζητά επίσης την παιδαγωγική συγκρότηση του/της μελλοντικού/ής νηπιαγωγού, διά μέσου της διασύνδεσης των θεωρητικών αρχών της Διδακτικής Μεθοδολογίας με την επιλογή μεθοδολογικών προσεγγίσεων και την ανάπτυξη πρακτικών αναστοχασμού, προκειμένου να βοηθηθούν οι νηπιαγωγοί να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά όποια προβλήματα συναντούν. Τέλος, το βιβλίο παρέχει στους μελλοντικούς παιδαγωγούς προσχολικής ηλικίας τα εφόδια για την αιτιολογημένη οργάνωση, μεθόδευση και ανάπτυξη των δραστηριοτήτων στο νηπιαγωγείο μέσα από τον συγκερασμό θεωρίας και πράξης.

Το πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται στις αναθεωρήσεις των αναλυτικών προγραμμάτων τα τελευταία χρόνια, κατά τα οποία είναι χαρακτηριστική η μετάβαση από την έμφαση στους στόχους στην έμφαση στις ικανότητες. Η μετάβαση αυτή αντικατοπτρίζει την έμφαση που δίνεται στον ενεργητικό ρόλο των παιδιών στον ρυθμό του προγράμματος.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύονται οι έννοιες της διαθεματικής προσέγγισης και των διαθεματικών προγραμμάτων.

Στο τρίτο κεφάλαιο δίνονται στοιχεία για το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών για το Νηπιαγωγείο (2003) που ισχύει ως σήμερα, καθώς και για το Πρόγραμμα Σπουδών για το Νηπιαγωγείο του 2011 το οποίο λειτουργεί συμπληρωματικά προς το ισχύον Αναλυτικό Πρόγραμμα.

Στο τέταρτο κεφάλαιο αναλύεται το μαθησιακό περιβάλλον στην Προσχολική Εκπαίδευση ως πλαίσιο το οποίο παρέχει στα παιδιά ευκαιρίες να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και με τους ενήλικες, και να αναπτυχθούν ολόπλευρα συμμετέχοντας σε δράσεις και δραστηριότητες που έχουν νόημα για τα ίδια.

Στο πέμπτο κεφάλαιο ορίζονται οι μεθοδολογικές προσεγγίσεις ως συστατικά στοιχεία του εκπαιδευτικού σχεδιασμού που διέπουν τα σύγχρονα αναλυτικά προγράμματα προσχολικής εκπαίδευσης.

Με δεδομένο ότι ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να υιοθετεί ποικιλία και εναλλαγή μεθοδολογικών προσεγγίσεων και να αξιοποιεί τη δυνατότητα συνδυασμού τους ώστε να διασφαλίζει τη συμμετοχή όλων των παιδιών στη μαθησιακή διαδικασία, λαμβάνοντας υπόψη του την ανομοιογένεια στον χώρο της εκπαίδευσης, στα επόμενα κεφάλαια, από το έκτο έως το δωδέκατο, αναλύονται συγκεκριμένες μεθοδολογικές προσεγγίσεις: το παιχνίδι, η αφήγηση, η διερεύνηση και η επίλυση προβλήματος με έμφαση στην προσέγγιση project, η παρατήρηση, το πείραμα, η δημιουργία ομάδων και οι δημιουργικές μέθοδοι.

Τέλος, στο δέκατο τρίτο κεφάλαιο οριοθετείται ο ρόλος του παιδαγωγού της προσχολικής ηλικίας, ο οποίος μαθαίνει να ερευνά και να αναστοχάζεται σχετικά με τις παιδαγωγικές πρακτικές του, έτσι ώστε να επιλέγει τις κατάλληλες και αποτελεσματικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις.